

ההסתדרות

הבית של העובדים בישראל

הנוער העובד והלומד

الشبيبة العاملة والمتعلمة

ט"ז אייר תשפ"ג
07 מאי 2023

עצות להעסקת בני נוער

בזמן חופשת הקיץ ובמהלך השנה מעסיקים רבים בוחרים להעסיק בני נוער. בדרך כלל מדובר בעובדים חרוצים המוכנים לעבוד כמעט בכל עבודה.

העסקת בני נוער בצורה הוגנת ומסודרת ובהתאם לדיני העבודה מגבירה את מחויבות העובד למקום העבודה ועשויה לחסוך אי נעימויות וחוסר הבנה בהמשך, ואף קנסות ותביעות עתידיות.

בשורות הבאות כללים, "טיפים" ועצות להעסקה נכונה וחוקית של בני נוער. הקפדה על כללים אלו תסייע לכם המעסיקים, לשמור על החוק, ולבני הנוער העובדים - ליהנות מפרי עמלם.

1. רישום הימים והשעות

המעביד חייב לנהל רישום מפורט של שעות העבודה של כל עובד ובסוף כל יום להחתיים את העובדים על רישום השעות. כמו כן מומלץ שגם העובדים ינהלו רישום של השעות והימים בהם הם עובדים בנפרד ובסוף כל יום לחתום כמעסיק על רישום השעות של העובדים.

2. חוק הודעה לעובד

החל משנת 2009 חובה למסור לבן נוער עובד את ההודעה לעובד לא יאוחר משבעה ימים מיום תחילת עבודתו (ולא 30 כנהוג אצל מבוגרים).

המסמך צריך להכיל: זהות המעביד והעובד, תאריך תחילת העבודה ומשך תקופת העבודה, עיקרי התפקיד והציפיות מהעובד, פרטי שמו ותפקידו של הממונה הישיר, תנאי ההעסקה, אורכו של יום ושבוע העבודה ופרטים נוספים שלדעתכם יוכלו לסייע לעובד לדעת טוב יותר מה מצופה ממנו במהלך עבודתו.

3. שכר המינימום

שכר המינימום הוא השכר הקבוע בחוק שאסור לשלם פחות ממנו לעובד עבור שעת עבודה.

שכר המינימום חל על כל שעת עבודה, החל מהשעה הראשונה (כולל תקופת התלמודות או ניסיון) ותקף גם על ישיבות עבודה או שעות הכשרה שחובה להגיע אליהן.

חשוב! שימו לב שהחל מיום 01.04.2023 שכר המינימום במשק עלה – ואיתו גם שכר המינימום לנוער.

גיל	השכר לשעה	125% (על השעה התשיעית והעשירית)	150% (על השעה 11 ועבודה בשבת*)
14 עד 16	₪ 22.54	₪ 28.18	₪ 33.82
16 עד 17	₪ 24.15	₪ 30.19	₪ 36.23
17 עד 18	₪ 26.73	₪ 33.41	₪ 40.10
18 ומעלה	₪ 30.61	₪ 38.26	₪ 45.92

החוק אוסר להעסיק נוער בשבת ובמשמרות מעל 9 שעות

ההסתדרות

הבית של העובדים בישראל

הנוער העובד והלומד

الشبيبة العاملة والمتعلمة

4. ניכויים מהשכר לבני נוער

על מי שמעסיק בני נוער מתחת לגיל 18 לדעת כי אסור להוריד משכרם מיסי ביטוח לאומי. זוהי חובת המעסיק לשלם עליהם לביטוח הלאומי. אין להוריד תשלום זה מהמשכורת שלהם. בנוסף - בני נוער זכאים לנקודת זיכוי נוספת במס הכנסה - כלומר 3.25 נקודות ולכן תשלום המס בגינם הוא מופחת, (עד סכום של כ- 6,300 ₪ לחודש אין להוריד להם מס הכנסה כלל) כל התשלומים האלה הם באחריות המעסיק.

5. קנסות ועונשים כספיים

קנסות ועונשים כספיים נחשבים על פי חוק לניכויים שלא כדין והם אסורים בהחלט.

6. גיל העסקה

יש איסור להעסיק נוער מתחת לגיל 14, החל מגיל 14 ניתן להעסיק במהלך חופשות מהלימודים בלבד, במהלך שנת הלימודים מותר להעסיק בני נוער מגיל 16 ומעלה (או 15 ומעלה במידה וחוק לימוד חובה לא חל עליהם).

7. שעות עבודה

מותר להעסיק בני נוער לכל היותר 8 שעות ביום, ולא יותר מ- 40 שעות בשבוע (במקומות בהם עובדים 5 ימים בשבוע, ניתן להעסיק נער 9 שעות במשמרת ובתנאי שלא יעבור את 40 השעות השבועיות). היה והועסק נער במשך יותר משמונה שעות ברצף יש לשלם עבור שעות נוספות: 125% עבור השעה התשיעית והעשירית, ו-150% עבור השעה ה-11, ה-12 וכו'.

8. הפסקות

לאחר שש שעות עבודה חובה לתת לבני הנוער העובדים הפסקה של 45 דקות למנוחה ולסעודה, מתוכם לפחות חצי שעה רצופה. מותר לנכות את זמן ההפסקה מסך שעות העבודה. מומלץ לסכם עם העובדים מראש (ובכתב) את ענין ההפסקה כדי למנוע חוסר הבנה.

9. עבודת לילה

החוק קובע כי לאחר השעה 20:00 אסור להעסיק בני נוער (עד גיל 18).

כדי לקבל היתר מיוחד ולהעסיק נוער עד שעות מאוחרות יותר יש לפנות לגבי יפה רביב, מהיחידה לפיקוח על העבודה במשרד התעשייה המסחר והתעסוקה (לשעבר העבודה) ולקבל היתר מיוחד. לפרטים: 02-6662808 רחוב בנק ישראל 5, ירושלים. פקס: 02-6662973.

10. נסיעות לעבודה

בנוסף למשכורת צריכים להחזיר לבני הנוער את הוצאות הנסיעה. מעסיקים מחויבים להחזיר רק את הסכום המינימלי הדרוש לבני הנוער כדי להגיע לעבודה והחוק מחייב להחזיר עד 22.60 ₪ ליום עבודה. בחופשות, בשעות שלאחר התחבורה הציבורית, על המעסיק לדאוג להסעות הביתה על חשבונו.

11. אישור כשירות מרופא

החוק מטיל על המעסיק לדרוש מבני הנוער להביא לו אישור מרופא המשפחה וצילום תעודת זהות. את המסמכים הנ"ל המעסיק מחויב לשמור אצלו.

12. חופשה שנתית

בני הנוער העובדים זכאים ל 18 ימי חופשה בשנה או את פדיונם עם סיום העבודה. במידה והעובד הועסק פחות מ- 75 ימים הוא זכאי לתשלום חופשה בסך- 4% משכרו הכולל והכל בהתאם לחוק חופשה שנתית.

13. הבראה

כמו כל עובד במשק, בני נוער העובדים יותר משנה זכאים לדמי הבראה בהתאם לאחוז המשרה.

קיבוץ גלויות 120 תל-אביב 6687718 • מרכזיה: 03-5125148 • פקס: 03-5125157

מוקד פניות עובדים *1121 • דואר אלקטרוני: nitzul@noal.org.il • אתר אינטרנט www.noal.org.il

משכן ברנר וחבריו

ההסתדרות

הבית של העובדים בישראל

הנוער העובד והלומד

الشبيبة العاملة والمتعلمة

14. פיצוי פיטורין והודעה מוקדמת

בני נוער זכאים לקבלת הודעה מוקדמת לפיטורין על פי חוק. במידה והנער הועסק למעלה משנה זכאי הוא לפיצוי פיטורין. נער או נערה שעזבו את עבודתם כתוצאה מהגיוס לצבא-זכאים לפיצוי פיטורים. לפני ההחלטה הסופית על הפיטורים על המעסיק לקיים שימוע שלפני פיטורים על מנת לאפשר לנער לטעון לזכותו.

15. עומדים לרשותכם

למידע נוסף ושאלות אתם מוזמנים לפנות אלינו בפקס 03-5125157, באמצעות הדואר האלקטרוני: nitzul@noal.org.il, באתר שלנו – www.minimum.org.il או במוקד הטלפוני - 1121* מכל טלפון.

בנוסף – עומדת לרשות בני הנוער העובדים (וכן מעסיקים המעוניינים בכך) אפליקציית "עבודה+" בה ניתן למצוא (ולהציע) משרות, מחשבון זכויות, מידע על זכויות נוער בעבודה ודרכה ניתן גם כן לפנות אלינו.

בברכה,

עמוס פפרמן,

המחלקה המשפטית

האיגוד המקצועי לילדים נוער וצעירים

ההסתדרות הנוער העובד והלומד

בהרה: אין לראות בנאמר לעיל יעוץ משפטי ואו להסתמך עליו ככזה בשום מקרה.

קיבוץ גלויות 120 תל-אביב 6687718 • מרכזיה: 03-5125148 • פקס: 03-5125157

מוקד פניות עובדים 1121* • דואר אלקטרוני: nitzul@noal.org.il • אתר אינטרנט www.noal.org.il

משכן ברנר וחבריו